

Sociologie Românească

ISSN: 2668-1455 (print), ISSN: 1220-5389 (electronic)

**CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ DE L'OUEST À L'EST:
MÉTAMORPHOSES DES DISCOURS EN EUROPE, BUCUREȘTI,
OCTOMBRIE 2019**

Luminița Roșca

Sociologie Românească, 2019, vol. 17, Issue 2, pp. 141-143

<https://doi.org/10.33788/sr.17.2.9>

Published by:
Expert Projects Publishing House

On behalf of:
Asociația Română de Sociologie

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ DE L'OUEST À L'EST: MÉTAMORPHOSES DES DISCOURS EN EUROPE, BUCUREȘTI, OCTOMBRIE 2019

Luminița Roșca¹

Abstract

The International Conference “De l’Ouest à l’Est: Métamorphoses des Discours en Europe”/“From West to East: Metamorphoses of Discourses in Europe”, took place in Bucharest on 24-25 October 2019. The Conference was organised by the University of Bucharest and the Institute of Sociology of the Romanian Academy, under the aegis of the Observatory on Discourses and Counter-Discourses related to the European Construction (France) and was supported by The Regional Francophone Centre of Advances Research in Social Sciences (CEREFREA) in Bucharest. More than 60 participants from 10 countries participated to the debates related to the European discourse transformation within an interdisciplinary approach.

Conferința internațională *De l’Ouest à l’Est: Métamorphoses des Discours en Europe [From West to East: Metamorphoses of Discourses in Europe]*¹, organizată de Universitatea din București și de Institutul de Sociologie al Academiei Române, sub egida *Observatoire des discours et contre-discours relatifs à la construction européenne* (Franța), cu sprijinul academic al *Centre Régional Francophone de Recherches Avancées en Sciences Sociales* (CEREFREA), România, și al *Agence Universitaire de la Francophonie – Bureau Europe Centrale et Orientale* (AUF-BECO), s-a desfășurat în perioada 24-25 octombrie 2019 la București.

Rețeaua *Observatoire des discours et contre-discours relatifs à la construction européenne – Discours d’Europe*² a fost fondată în anul 2013 de un grup de universitari și cercetători francofoni din domeniul științelor socio-umane, la Besançon, Franța, cu prilejul conferinței „*Les contre-discours suscités par l’Europe et la construction européenne*”. Colaborarea dintre membrii rețelei s-a concretizat în organizarea, o dată la doi ani, a unui colocviu de către una dintre țările reprezentate în rețea. Manifestarea de la București este a patra manifestare

---

¹ Universitatea din București, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, Bd. Iuliu Maniu, nr. 1-3, Complex „Leu”, Sector 6, București. E-mail: roscaluminita.1@gmail.com.

științifică a Rețelei, după cele din 2013 (Besançon), 2015 (Bruxelles), 2017 (Torino), și prima desfășurată într-o țară din Europa Centrală și de Est. În 2019, întâlnirea de la București a propus tema „*De l'Ouest à l'Est: Métamorphoses des Discours en Europe*”/„*From West to East: Metamorphoses of Discourses in Europe*” și s-a desfășurat, pentru prima dată, în limbile franceză și engleză. Centrată pe o problematică veche, dar în plină actualitate – așa-numita „diviziune Est-Vest”, conferința internațională și-a propus o abordare inter- și transdisciplinară a transformărilor discursului european din perspectiva istoriei, sociologiei, științelor comunicării, studiilor media, științei politice, relațiilor internaționale, studiilor culturale și studiilor literare.

Numărul mare de propuneri ce au intrat în evaluarea *blind peer review* au demonstrat interesul semnificativ al cercetătorilor pentru tematica europeană, firesc într-o Europă cu o dinamică marcată de tensiuni, atât la nivel național, cât și la nivel european. Europa noastră și Europa lor, Europa cu două viteze, Europa migrației, Europa unită, Europa națiunilor, Europa Brexitului, Europa ca teritoriu al contrastelor, dar și al valorilor comune au reprezentat câteva dintre subiectele dezbătute pe parcursul celor două zile ale conferinței. Astfel, conferința de la București a reunit peste 60 de participanți din România, Franța, Cipru, SUA, Turcia, Italia, Maroc, Tunisia, Polonia și Austria. Evenimentul internațional a constituit un prilej adecvat pentru dezbaterile tematice propuse de organizatori, iar intervențiile din timpul manifestării au demonstrat, o dată în plus, că abordările interdisciplinare în domeniul științelor socio-umane reprezintă motorul cel mai important al reflexivității în și despre societatea contemporană.

Cele trei axe de cercetare prezente în programul conferinței au vizat configurarea discursului european într-o dinamică permanentă, relația Est-Vest cu perspective și contextualizări diverse și interdisciplinare și Europa realităților multimediate de tehnologiile moderne care construiesc o hiperrealitate cu o simbolică mereu de descoperit.

Trei invitați speciali au deschis lucrările conferinței: prof. Diana Mishkova (Centre for Advanced Study, Sofia, Bulgaria), prof. emerit Jean-François Tétu (Institut d'Études Politiques, Lyon, Franța), prof. emerit Ioan Pânzaru (CEREFREA, Universitatea din București, România). În prelegerea *The Construction of the European East. A View from History*, prof. Diana Mishkova a identificat momentele-cheie care au marcat istoria Europei și, mai ales, evoluția unui construct discursiv „Europa de Est” în raport cu identitatea unei regiuni – „Balcării”. Intervenția prof. Ioan Pânzaru *Les Valeurs dans le discours politique roumain* s-a circumscris cercetărilor recente în domeniul analizei de discurs cu instrumente computaționale, aplicate sferei publice din România. Iar conferința prof. Jean-François Tétu, *Évolution des discours sur l'Europe: la montée du national-populisme et le malaise identitaire* a adus în discuție problematica identității europene în contextul actual al creșterii îngrijorătoare a accentelor național-populiste în discursul public atât din Europa de Vest, cât și în Estul Europei. Încă de la început, dezbaterile au etalat și demontat clișeele, stereotipurile și prejudecățile care domină încă societățile

noastre, dar mai ales, au evidențiat ceea ce ne unește între granițele Europei: valorile fondatoare ale spiritului european.

Comunicările și discuțiile de fond au evidențiat, ca dominantă metodologică de investigare, analiza de discurs. Studiile de analiză de discurs prezentate au vizat actorii europeni, discursurile europene în momente de schimbare (al Doilea Război Mondial, căderea Cortinei de Fier, ultimele valuri de aderare la Uniunea Europeană, Brexitul), fenomenele europene recente precum migrația, definirea identității europene în spații și timpuri diferite, disjuncția istorică Est-Vest, rolul și viitorul Uniunii Europene. Abordările istorice și sociologice au creat, în ansamblu, cadrul teoretic explicativ al derapajelor politice, istorice, instituționale care se regăsesc în discursurile despre Europa și au constituit fundamentul comun al dezbaterilor.

Tematica generoasă a permis abordări interdisciplinare și a evidențiat preocuparea centrală a cercetătorilor din domeniul științelor socio-umane pentru tematicile europene în ansamblu. Contribuțiile originale vor fi publicate în Actele colocviului, respectiv un volum în limba engleză în *Romanian Journal of Sociological Studies* (nr. 2/2020) și actele Conferinței în limba franceză, la Editura Universității din București (2020).

În ultima zi a conferinței „*De L'Ouest à l'Est: Métamorphoses des Discours en Europe*” a avut loc întâlnirea de lucru a membrilor Rețelei *Observatoire des Discours et Contre-Discours relatifs à la construction Européenne*. Întâlnirea a prilejuit luarea unor decizii importante privind viitorul grupului de lucru, cum ar fi: crearea unei asociații cu un statut mai bine precizat și sporirea vizibilității în câmpul academic prin realizarea unei platforme de comunicare mai eficiente. Următoarea manifestare științifică a Rețelei *Observatoire des Discours et Contre-Discours relatifs à la construction Européenne* va fi organizată de dr. Dimitris Trimithiotis, membru al Rețelei și se va desfășura în octombrie-noiembrie 2021, la Universitatea din Cipru (Cipru, Nicosia).

Note

¹ Mai multe informații despre Conferință pot fi accesate aici: <http://www.insoc.ro/institut/conferinte.php>.

² Mai multe informații despre rețeaua *Discours d'Europe* pot fi accesate aici: <https://disceurope.hypotheses.org/>.